TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2007. gada 7. jūnijā *

Lieta C-156/04

par prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi atbilstoši EKL 226. pantam,

ko 2004. gada 26. martā cēla

Eiropas Kopienu Komisija, ko pārstāv M. Patakja [*M. Patakia*] un D. Triandafilu [*D. Triantafyllou*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Grieķijas Republiku, ko pārstāv P. Milonopuls [*P. Mylonopoulos*] un I. Puli [*I. Pouli*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāju.

* Tiesvedības valoda — grieķu.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs P. Janns [*P. Jann*], tiesneši E. Juhāss [*E. Juhász*] (referents), H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], M. Ilešičs [*M. Ilešič*] un E. Levits,

ģenerāladvokāts L. A. Hēlhuds [*L. A. Geelhoed*],
sekretāre L. Hjūleta [*L. Hewlett*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2006. gada 22. jūnijā,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus tiesas sēdē 2006. gada 14. septembrī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Ar savu prasības pieteikumu Eiropas Kopienu Komisija lūdz Tiesu atzīt, ka Grieķijas Republika:

— piemērodama citās dalībvalstīs reģistrētu transporta līdzekļu pagaidu izmantošanai muitas režīma noteikumus par pagaidu ievešanu, kas piemērojami

transportlīdzekļiem, kas reģistrēti trešās valstīs, un nevis Padomes 1983. gada 28. marta Direktīvas 83/182/EEK par nodokļu atbrīvojumiem, ko Kopienā piemēro dažu transportlīdzekļu pagaidu ievešanai no vienas dalībvalsts citā (OV L 105, 59. lpp., turpmāk tekstā "direktīva"), noteikumus;

— piemērodama pārkāpumiem, kas saistīti ar transportlīdzekļu, kas ievesti uz laiku tās teritorijā, deklarēšanu, sankcijas, kas saistībā ar administratīvo iestāžu sistemātisku pastāvīgas dzīvesvietas Grieķijā noteikšanas praksi ir acīmredzami nesamērīgas;

— sistemātiski iekasēdama transportlīdzekļu galīgai ievešanai paredzētas nodevas, ja tai pašai privātpersonai ir nozagts otrs uz laiku ievests transportlīdzeklis,

nav izpildījusi pienākumus, kas tai uzlikti ar EKL 90. pantu un direktīvu, it īpaši tās 1. pantu.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

2 Saskaņā ar direktīvas pirmo un otro apsvērumu tās mērķis ir novērst personu brīvas pārvietošanās šķēršļus un izveidot iekšējo tirgu, kas izriet no dalībvalstu nodokļu režīmiem dažu transportlīdzekļu pagaidu ievešanas jomā.

3 Direktīvas trešajā apsvērumā ir minēts, ka "[..] dažos gadījumos ir jāvar skaidri noteikt, vai personai patiešām ir dalībvalsts rezidenta statuss".

4 Direktīvas 1. panta 1. punktā ir paredzēts, ka mehānisku sauszemes transportlīdzekļu ievešanai no kādas dalībvalsts saskaņā ar direktīvā minētiem nosacījumiem dalībvalstis piešķir atbrīvojumus, proti, no apgrozījuma nodokļiem, akcīzes nodokļiem un citiem patēriņa nodokļiem. Saskaņā ar direktīvas 1. panta 3. punktu atbrīvojumi neattiecas uz saimnieciski izmantojamiem transportlīdzekļiem.

5 Attiecībā uz ceļojumu transportlīdzekļiem, lai tos izmantotu privātām vajadzībām, atbrīvojumu saskaņā ar direktīvas 3. pantu piemēro pagaidu ievešanai uz pārtrauktu vai nepārtrauktu laiku, kas divpadsmit mēnešu laikā nepārsniedz sešus mēnešus. Attiecībā uz tiem pašiem transportlīdzekļiem, ko paredzēts izmantot profesionāliem nolūkiem, atbrīvojumu saskaņā ar direktīvas 4. pantu piemēro sešus vai septiņus mēnešus, nepārtraukti vai ar pārtraukumiem, divpadsmit mēnešu laikā.

6 Kā direktīvas 3., tā arī 4. pantā atbrīvojuma saņemšana ir atkarīga no nosacījuma, ka privātpersonai, kas ievedusi transportlīdzekli, "ir pastāvīga dzīvesvieta dalībvalstī, kas nav pagaidu ieveduma dalībvalsts", paredzot vēl dažus papildu nosacījumus privātpersonai, kas ievedusi transportlīdzekli, ko paredzēts izmantot profesionāliem nolūkiem.

7 Attiecībā uz jēdzienu "pastāvīga dzīvesvieta" direktīvas 7. pantā ar nosaukumu "Vispārīgi principi pastāvīgas dzīvesvietas noteikšanai" ir precizēts:

"1. Šajā direktīvā "pastāvīga dzīvesvieta" nozīmē vietu, kur persona parasti dzīvo, t.i., vismaz 185 dienas kalendārā gadā, personīgu un profesionālu saistību dēļ vai, ja

personai nav profesionālu saistību, privātu saistību dēļ, kas nosaka ciešu saikni ar vietu, kurā tā dzīvo.

Personai, kuras profesionālās un personīgās saistības ir dažādās vietās un kurai tādēļ nākas pārmaiņus uzturēties dažādās vietās divās vai vairākās dalībvalstīs, par pastāvīgo dzīvesvietu tomēr uzskata vietu, ar kuru ir personīgas saistības, ja persona tur regulāri atgriežas. Šis pēdējais nosacījums nav jāievēro, ja persona dalībvalstī atrodas, lai noteiktu laiku veiktu kādu uzdevumu. Mācības universitātē vai skolā neuzskata par pastāvīgās dzīvesvietas maiņu.

2. Privātpersonas sniedz pierādījumus par savu pastāvīgo dzīvesvietu visiem iespējamiem līdzekļiem, tādiem kā personas apliecība vai jebkurš cits derīgs dokuments.

3. Ja ieveduma dalībvalsts kompetentās iestādes apšauba paziņojuma ticamību, kas saskaņā ar 2. punktu sniegts par pastāvīgo dzīvesvietu, vai arī lai veiktu kādu īpašu pārbaudi, tās var pieprasīt jebkādu informāciju vai papildu pierādījumus."

8 Direktīvas 9. panta 1. punktā ir paredzēts, ka dalībvalstis it īpaši ir tiesīgas pēc ievedēja lūguma atļaut pagarināt pagaidu ievešanu uz laiku, kas ilgāks par šīs direktīvas 3. un 4. pantā paredzēto laiku.

9 Direktīvas 9. panta 2. punktā ir paredzēts:

"Dalībvalstis, pamatojoties uz šo direktīvu, nekādā ziņā nevar Kopienā piemērot mazāk labvēlīgus nodokļu atbrīvojumus par tiem, ko tās piešķirtu attiecībā uz transportlīdzekļiem, kas reģistrēti trešās valstīs."

10 Visbeidzot, direktīvas 10. panta 2. punktā noteikts:

"Ja šīs direktīvas praktiska piemērošana rada grūtības, attiecīgo dalībvalstu kompetentās iestādes, savstarpēji vienojoties, pieņem vajadzīgos lēmumus, jo īpaši ievērojot konvencijas un Kopienas direktīvas savstarpējas palīdzības jomā."

Valsts tiesiskais regulējums

11 Ar Finanšu ministrijas 1988. gada 1. marta Rīkojuma D 247/13, ko groza Likums 2187/94 (turpmāk tekstā — "1988. gada 1. marta rīkojums"), ar kuru direktīva tika transponēta valsts tiesībās, 1. pantu ir atļauts pagaidu transportlīdzekļu, lai tos izmantotu privātām vajadzībām, ievešanai piemērot atbrīvojumu no muitas nodokļa vai citiem nodokļiem; šis režīms neattiecas uz saimnieciski izmantojamiem transportlīdzekļiem.

12 1988. gada 1. marta rīkojuma 3. pantā ir definēts privātpersonas, kura ieved transportlīdzekli, "pastāvīgas dzīvesvietas" jēdziens, kas būtībā atbilst direktīvas 7. panta 1. punktā minētajai definīcijai.

13 Minētā rīkojuma 4. pantā par transportlīdzekļa, lai to izmantotu privātām vajadzībām un kas nav saimnieciski izmantojams transportlīdzeklis, pagaidu ievešanu ir noteikts sešu mēnešu laikposms divpadsmit mēnešu laikā ar vai bez pārtraukuma, kurā šis transportlīdzeklis var atrasties valsts teritorijā. Tajā ir paredzēts, ka šo laikposmu var pagarināt vēl par deviņiem mēnešiem, izņemot gadījumus, kad privātpersona transportlīdzekli Grieķijā izmanto profesionāliem nolūkiem un tad šis laikposma pagarinājums ir ierobežots līdz maksimāli trim mēnešiem.

14 1988. gada 1. marta rīkojuma 5. pantā par ceļojuma transportlīdzekļa pagaidu ievešanu ir noteikts principā sešu mēnešu laikposms ar vai bez pārtraukuma, kura laikā transportlīdzeklis var atrasties Grieķijā. Tajā ir noteikts, ka atbrīvojums neattiecas uz transportlīdzekli, kas izmantots personu pārvadāšanai vai rūpnieciskam vai komerciālam preču transportam pret atlīdzību vai par brīvu.

15 Kā minētā rīkojuma 4. pantā, tā arī tā 5. pantā ir norādīts, ka atbrīvojuma saņemšanas priekšnosacījums ir fakts, ka ieinteresētās personas pastāvīgā dzīvesvieta atrastos ārpus Grieķijas.

16 1988. gada 1. marta rīkojuma 15. panta trešā un ceturtā daļa vai nu vārdiski, vai nu saturiski ir vienādas ar direktīvas 7. panta 2. un 3. punktu par pierādījumiem par pastāvīgu dzīvesvietu.

17 Likuma 1165/1918 par Muitas kodeksu (*FEK* A' 73) 133. panta 2. punktā tā redakcijā, kas piemērojama pirmstiesas procedūras laikā šajā lietā, paredzēts:

"Kopienu transportlīdzekļi pagaidu kārtībā var palikt valsts teritorijā, nemaksājot reģistrācijas nodevu un pievienotās vērtības nodokli. Lai nodrošinātu šo pagaidu

atbrīvojumu [..], pēc analoģijas ir piemērojami noteikumos par īpašo sistēmu pagaidu ievešanai paredzētie nosacījumi, ja transportlīdzeklis no trešās valsts, kurš ir pagaidu kārtībā ievests valsts teritorijā, tiek atkārtoti izvests."

18 Likuma 2682/1999 18. pantā, redakcijā, kas piemērojama pirmstiesas procedūras laikā šajā lietā, ar nosaukumu "Pārkāpumi — sankcijas" noteikts:

"A — Kopienu transportlīdzekļi

1. Ja personas, kuru dzīvesvieta ir Grieķijā, īpašumā vai lietošanā, neievērojot šī likuma 10. un 11. pantā paredzētās formalitātes, ir Kopienu transportlīdzekļi, tad tā šī kodeksa noteikumu izpratnē ir kontrabanda un ir piemērojami muitas kodeksa noteikumi par kontrabandu (Likums 1165/1918, [..]). Šādos gadījumos netiek uzsākta kriminālvajāšana, ja attiecīgās personas samaksā paaugstināto nodevu, kas attiecīgajos noteikumos noteikta kā minimālais apmērs, ja tās atsakās no tiesiskās aizsardzības līdzekļu izmantošanas, kas paredzēti saistībā ar [administratīvā] akta par minētās nodevas piemērošanu apstrīdēšanu. Šajā punktā minētajos gadījumos nav piemērojami šī panta A daļas 4. punktā minētie naudas sodi.

[..]

4. Iepriekš minētie pārkāpumi ir kvalificējami kā vienkārši muitas pārkāpumi un atkarībā no gadījuma par tiem tiek piemēroti šādi naudas sodi:

[..]

d) par novēlotu [..] transportlīdzekļa izvešanu naudas sods par katru nokavējuma dienu šādā apmērā: ceļojuma un *Jeep* tipa transportlīdzekļi: līdz 1600 cm^3 — EUR 29, no 1601 cm^3 — EUR 59. Kravas mašīnām neatkarīgi no cilindru tilpuma — EUR 29, motocikliem neatkarīgi no cilindru tilpuma — EUR 14.

[..]

f) ja transportlīdzekli, kas pārvietojas pa valsts teritoriju, [..] vada persona, kas nav atbrīvojuma saņēmēja, tad ir piemērojams naudas sods EUR 733 apmērā, ja atbrīvojuma saņēmējs pārkāpuma izdarīšanas brīdī atrodas valsts teritorijā. Ja iepriekš minēto transportlīdzekli vada persona, kas nav atbrīvojuma saņēmēja, tad nav jāpiemēro šī likuma 14. panta 2. punktā minētais režīms, ja pārkāpuma izdarīšanas brīdī atbrīvojuma saņēmējs neatrodas valsts teritorijā, un personai, kas nav atbrīvojuma saņēmēja, ir piemērojami šī panta A daļas 1. punkta noteikumi."

19 Šī paša Likuma 2682/1999 18. panta C daļā ar nosaukumu "Kopienu transportlīdzekļi un trešo valstu transportlīdzekļi" ir precizēts:

"1. Papildus šā panta A daļas 4. punktā [..] paredzēto sodu piemērošanai transportlīdzekļi pēc muitas iestādes, kura ir konstatējusi pārkāpumu, rīkojuma tiek uz laiku konfiscēti un tie tiek atdoti pēc naudas sodu un citu iespējamo maksājamo nodokļu samaksas. [..]

[..]"

20 Saskaņā ar Likuma 2682/1999 10. panta 5. punktu:

"Kopienu transportlīdzekļus var atkārtoti izvest uz citām Eiropas Savienības dalībvalstīm vai trešām valstīm pirms maksājamās reģistrācijas nodevas samaksas."

21 Visbeidzot, 1988. gada 1. marta rīkojuma 12. panta 1. punkta d) apakšpunktā ar nosaukumu "Transportlīdzekļu zādzība" paredzēts:

"1. Personai, kas norāda, ka automašīna, kuru tā ir ieguvusi pagaidu ievešanas kārtībā, ir nozagta, [..] nav pienākuma par nozagto automašīnu maksāt nodokļus un citus maksājumus [..], ja vien vēlāk netiek konstatēts, ka persona ir automašīnu nelikumīgi lietojusi Grieķijas teritorijā un ja vien vienlaicīgi nav izpildīti šādi nosacījumi:

[..]

d) persona iepriekš nav ziņojusi par citas automašīnas, kuru tā ir saņēmusi pagaidu ievešanas kārtībā, zādzību."

Pirmstiesas procedūra

22 Pēc tam, kad Komisija bija saņēmusi virkni sūdzību, kuras tai bija jāizskata un saskaņā ar kurām piemērotie noteikumi par dažu transportlīdzekļu pagaidu ievešanu

Grieķijā bija nopietni Kopienu rezidentu brīvas pārvietošanās šķēršļi šajā dalībvalstī, tā Grieķijas iestādēm 1999. gada 17. maijā nosūtīja brīdinājuma vēstuli, vēršot to uzmanību uz valsts tiesiskā regulējuma nesaderīgumu ar direktīvas noteikumiem un EKL 90. pantu.

23 Pēc Grieķijas Republikas apsvērumu, ko tā sniedza 1999. gada 1. septembra atbildē uz minēto brīdinājuma vēstuli, izvērtēšanas Komisija 2000. gada 29. novembrī šai dalībvalstij nosūtīja argumentētu atzinumu, kurā bija deviņi iebildumi un kurā tā secināja, ka attiecīgais tiesiskais regulējums nav saderīgs ar iepriekš minētajām Kopienu tiesību normām.

24 Uzskatīdama, ka Grieķijas Republikas sniegtie paskaidrojumi tās 2001. gada 21. februāra atbildē uz minēto argumentēto atzinumu nav apmierinoši, Komisija cēla šo prasību, tomēr izvirzot tikai dažus no argumentētajā atzinumā formulētajiem iebildumiem.

Par prasību

Par pirmo iebildumu

Lietas dalībnieku argumenti

25 Komisija pārmet Grieķijas Republikai, ka tā pagaidu transportlīdzekļu, kas reģistrēti citās dalībvalstīs, ievešanai ir piemērojusi muitas režīma noteikumus par pagaidu

transportlīdzekļu no trešām dalībvalstīm ievešanu, nevis direktīvas, kas ir pamatota ar ciešākas dalībvalstu integrācijas vajadzību, noteikumus.

26 Šajā pašā kontekstā Komisija pārmet Grieķijas iestādēm, ka tās ir uzskatījušas, ka, sākot ar 1993. gada 1. janvāri — datumu, ar kuru dalībvalstu starpā tiek atcelta ievedmuita — direktīva, ar kuru paredzēts piemērot nodokļus "importa" jomā, ir zaudējusi spēku un tai vairs nav nekādas nozīmes.

27 Grieķijas valdība norāda, ka Komisijas iebildumi nav precīzi tiktāl, ciktāl direktīva jau labu laiku atpakaļ iekšējās tiesībās ir transponēta pareizi un ka to turpina piemērot. Komisija neatsaucoties uz konkrētu, no direktīvas izrietošu pienākumu neievērošanu un tās ierosinātā diskusija ir teorētiska, ņemot vērā to, ka Grieķijas iestādes mudināja Komisiju izrādīt likumdošanas iniciatīvu, lai tiktu pieņemta direktīva atbilstoši juridiskajai situācijai, kas ir spēkā kopš 1993. gada 1. janvāra — brīža, kopš kura jēdziens "ievešana" dalībvalstu starpā vairs neeksistē.

28 Grieķijas valdība apstiprina, ka katrā ziņā tā Kopienu dalībvalstu attiecībās piemēro direktīvu.

Tiesas vērtējums

29 Izvirzīdama šo iebildumu, Komisija apgalvo, ka Grieķijas Republika direktīvu kā tādu nepiemēro.

30 Grieķijas valdība šajā sakarā precizē, ka domstarpību ar Komisiju cēlonis ir meklējams Grieķijas iestāžu apsvērumos regulāras kontaktēšanās laikā ar Komisiju par vajadzību pieņemt direktīvu, kurā ir ietverts jēdziens "ievešana", atbilstoši situācijai, kas radusies kopš 1993. gada 1. janvāra — datuma, kopš kura šis jēdziens zuda attiecībās starp dalībvalstīm. Grieķijas valdība uzskata, kas šīs domstarpības nekādi neattiecas uz direktīvas piemērošanu, ko veic Grieķijas Republika.

31 Ir jāatgādina, ka 2001. gada 12. jūlija spriedumā lietā C-262/99 *Louloudakis* (*Recueil*, I-5547. lpp., it īpaši 20.–25. punkts) Tiesa atsaucās uz Grieķijas tiesisko regulējumu, ar ko transportlīdzekļu, lai tos izmantotu privātām vajadzībām, pagaidu ievešanai atļauj piemērot atbrīvojumu no muitas nodokļa vai citiem nodokļiem. Šis tiesiskais regulējums atkārtoti ir minēts šī sprieduma 11.–16. punktā. Proti, no šī regulējuma izriet, ka tajā būtībā tādiem pašiem vārdiem kā direktīvas 7. panta 1. punktā ir definēts jēdziens "pastāvīga dzīvesvieta", ka atbrīvojumu no nodokļa — kā tas paredzēts šajā direktīvā — piešķir sešus mēnešus divpadsmit mēnešu laikā un ka šajā regulējumā vai nu vārdiski, vai saturiski ir pārņemti direktīvas 7. panta 2. un 3. punkta noteikumi par pierādījumiem par pastāvīgu dzīvesvietu.

32 Ir arī jānorāda, ka iepriekš minētais spriedums lietā *Louloudakis* tika taisīts uz lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pamata, kura ietvaros Tiesai tika lūgts spriest par direktīvas interpretāciju, lai izšķirtu prāvu, kura bija jāiztiesā Grieķijas tiesai, kas liecina par faktu, ka direktīva ir piemērota.

33 Tāpat Komisija pati sava prasības pieteikuma 21. punkta trešajā daļā konstatēja, ka Grieķijas tiesību aktos ir pārņemti direktīvas attiecīgās tiesību normas kritēriji par pastāvīgas dzīvesvietas noteikšanu.

34 Visbeidzot, ir jānorāda, ka dalībvalstis pagaidu transportlīdzekļu, kas reģistrēti trešās valstīs, ievešanai var piemērot to pašu režīmu, kas direktīvā ir paredzēts transportlīdzekļiem, kas ir reģistrēti citā dalībvalstī. Vienīgais izņēmums šajā sakarā ir formulēts direktīvas 9. panta 2. punktā, saskaņā ar kuru dalībvalstis nekādā ziņā nevar Kopienā piemērot mazāk labvēlīgus nodokļu atbrīvojumus par tiem, ko tās piešķirtu attiecībā uz transportlīdzekļiem, kas reģistrēti trešās valstīs.

35 Protams, Komisija ir formulējusi precīzu kritiku par atsevišķām direktīvas piemērošanas jomām, taču tā nav iesniegusi pierādījumus par to, ka Grieķijas Republika direktīvu nepiemēro kā tādu.

36 Teorētiski vērtējumi un iespējamās domstarpības par vajadzību pieņemt direktīvu attiecībā uz juridisko situāciju, kas ir spēkā kopš 1993. gada 1. janvāra, kas bija vērojama regulāras kontaktēšanās laikā valsts iestāžu un Komisijas starpā, nevar būt pamats Tiesas atzinumam par pienākumu neizpildi.

37 Tādējādi šis pirmais iebildums nav pamatots.

Par otro iebildumu

38 Izvirzot šo iebildumu, Komisija apšauba Grieķijas iestāžu piemēroto sankciju režīmu.

39 Šim iebildumam ir divas daļas. Pirmkārt, Komisija pārmet Grieķijas Republikai administratīvas prakses esamību, saskaņā ar kuru gadījumā, kad elementi, kas ir pastāvīgas dzīvesvietas noteikšanas pamatā, tiek noteikti gan Grieķijā, gan arī citā dalībvalstī, Grieķijas iestādes sistemātiski nosaka, ka attiecīgajām personām ir pastāvīga dzīvesvieta Grieķijā, šādi tām uzliekot pārliecinošu pierādījumu nastu. Otrkārt, Komisija kritizē faktu, ka šī pastāvīgas dzīvesvietas noteikšana ir pamats nesamērīgām sankcijām.

Par administratīvo praksi

Lietas dalībnieku argumenti

40 Komisija uzsver, ka, ja Grieķijas tiesiskajā regulējumā ir pārņemti direktīvā izmantotie kritēriji pastāvīgas dzīvesvietas valsts noteikšanai, tad Grieķijas iestādes tomēr sistemātiski pastāvīgu dzīvesvietu Grieķijā nosaka personām, kurām ir personiskas un profesionālas saites kā Grieķijā, tā arī citās dalībvalstīs, tādējādi gandrīz automātiski par primārām atzīstot personiskās saites un praksē ieviešot pieņēmumu par pastāvīgu dzīvesvietu valsts teritorijā, ja ieinteresētās personas ir Grieķijas pilsoņi.

41 Šajā sakarā Komisija pauž uzskatu, ka administratīvās iestādes ir noteikušas pretēju pierādīšanas pienākumu par pastāvīgu dzīvesvietu vai arī attiecīgajām personām pieprasa iesniegt pārliecinošus pierādījumus; minētais nav saderīgs ar noteikumiem par dzīvesvietas noteikšanu, kas minēti direktīvā. Komisija atsaucas uz konkrētiem gadījumiem, kas paši par sevi, pēc tās domām, ir pietiekami ilustrējoši, lai apliecinātu ar direktīvu uzlikto pienākumu neizpildi. Šo administratīvo praksi esot legalizējušas tiesu iestādes.

42 Grieķijas valdība norāda, ka praksē ir ierasts, ka pēkšņi rodas grūtības saistībā ar Grieķijas pilsoņu pastāvīgas dzīvesvietas noteikšanu, kuru profesionālās un personiskās saites ir gan Grieķijā, gan arī citā dalībvalstī. Atsevišķie gadījumi, uz ko atsaucas Komisija, attiecas uz šo situāciju.

43 Šādos gadījumos administratīvās iestādes piemērojot direktīvas 7. panta 1. punktā minētos kritērijus, ar ko šajā sakarā tiek pieļauta personisko saišu prioritāte. Šaubu gadījumā minētās iestādes pamatoti piemēro direktīvas 7. panta 3. punktu, ar ko tām tiek paredzēta iespēja attiecīgajām personām pieprasīt jebkādu informāciju vai papildu pierādījumus. Visbeidzot, Grieķijas valdība norāda, ka šobrīd lielākā daļa Grieķijā esošo uz laiku ievesto transportlīdzekļu pieder Grieķijas pilsoņiem, kas nodokļu atbrīvojumu kontekstā kā tiesisko pamatu izmanto savu pastāvīgo dzīvesvietu ārvalstīs.

Tiesas vērtējums

44 Tiesa ir norādījusi, ka direktīvas 7. panta 1. punktā minētie jēdziena "pastāvīga dzīvesvieta" noteikšanas kritēriji attiecas uz personas profesionālo un personisko saikni ar noteiktu vietu un šīs saiknes ilgumu, un šo jēdzienu definēja kā vietu, kur ieinteresētā persona ir nodibinājusi pastāvīgu savu interešu centru (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Louloudakis*, 51. punkts un tajā minētā judikatūra).

45 Tā, lai noteiktu pastāvīgas dzīvesvietas atrašanās vietu, vienlaicīgi attiecīgajā vietā ir jāņem vērā ieinteresētās personas profesionālās un personiskās saites un šo saišu ilgums un, ja šīs saites nav nodibinātas vienā dalībvalstī, tad ar direktīvas 7. panta 1. punkta otro daļu tiek atļauts, ka personiskās saites salīdzinājumā ar profesionālajām ir nozīmīgākas. Ieinteresētās personas personisko un profesionālo

saišu novērtējuma ietvaros ir jāņem vērā visi nozīmīgie fakti: īpaši personas un tās ģimenes locekļu fiziskā klātbūtne, dzīvesvietas esamība, profesionālo darbību veikšanas vieta un ar īpašumu saistīto interešu situācija (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Louloudakis*, 52., 53. un 55. punkts).

46 Pirmkārt, dalībvalstu kompetentajām administratīvajām iestādēm atbilstoši no Tiesas judikatūras izrietošajiem kritērijiem ir jāveic vērtējums un visu svarīgo faktu, kas raksturīgi katram konkrētajam gadījumam, sabalansēšana un Tiesas kompetencē ietilpst atzīt dalībvalsts pienākumu neizpildi kļūdainas vai netaisnas pastāvīgas administratīvās prakses dēļ.

47 Šajā gadījumā Komisija, pamatojoties uz konkrētiem gadījumiem, vēlas pierādīt Grieķijas iestāžu pastāvīgas, kļūdainas un netaisnas prakses esamību, kā rezultātā varētu konstatēt vispārīgu apsūdzētās dalībvalsts pienākumu neizpildi attiecīgajā jomā. Faktiski Komisija savā prasības pieteikumā minēja "vairākas sūdzības", bet tā tomēr lakoniski un, neiedziļinoties apstākļos, savā replikā konkrēti atsaucas tikai uz diviem gadījumiem un — arī neaprakstot sīkāk — tikai uz sešiem citiem gadījumiem.

48 Neatkarīgi no jautājuma par to, vai pirmreizēja sešu konkrēto gadījumu kā pierādījumu minēšana replikā ir pieņemama, ņemot vērā Reglamenta 42. panta 1. punkta prasības, no lietas materiāliem tomēr izriet, ka astoņos gadījumos, uz kuriem Komisija atsaucas, četras no iesaistītajām personām bija Grieķijas pilsoņi un viņiem nenoliedzami personiskās un profesionālās saites bija Grieķijā (un nevienam no viņiem nebija nekādu saišu ārpus Grieķijas), divām personām bija dubulta pilsonība un personiskas vai profesionālas saites Grieķijā un vēl kādai citai personai

bija citas dalībvalsts pilsonība, savukārt veiksmīgi nodibinātas personiskās un profesionālās saites Grieķijā. No lietas materiāliem nevar skaidri noteikt situāciju astotajā gadījumā.

49 Visos šajos iepriekš aprakstītajos gadījumos, izņemot pēdējo, Grieķijas iestāžu sniegtie paskaidrojumi nešķiet esam nepamatoti. Katrā ziņā, izskatās, ka šīs iestādes nav pārkāpušas tās rīcības brīvības robežas, kas tām ir dota, lai noteiktu ieinteresēto personu pastāvīgas dzīvesvietas atrašanās vietu.

50 Attiecībā uz iespēju konstatēt pienākumu neizpildi, pamatojoties uz dalībvalstī esošo pastāvīgo praksi, Tiesa jau ir noteikusi piemērojamos kritērijus. Faktiski šajā gadījumā pienākumu neizpildi nevar konstatēt, kā vien ar pietiekami dokumentētas un detalizētas apgalvotās prakses palīdzību; šajā administratīvajā praksē ir jāatspoguļojas zināmam līmenim nemainīguma un vispārības, un, lai izdarītu secinājumu par vispārējas un nemainīgas prakses esamību, Komisija nevar balstīties uz kaut jebkādu pieņēmumu (skat. 2006. gada 27. aprīļa spriedumu lietā C-441/02 Komisija/Vācija, Krājums, I-3449. lpp., 49., 50. un 99. punkts un tajos minētā judikatūra).

51 Pamatojoties uz Komisijas iesniegtajiem pierādījumiem, nevar konstatēt, ka iepriekšējā punktā minētie nosacījumi ir izpildīti šajā gadījumā. Katrā ziņā, ņemot vērā ievērojamu skaitu Eiropas pilsoņu un Grieķijas pilsoņus, kas dzīvo citās dalībvalstīs, kas ik gadu automašīnā dodas uz Grieķiju, astoņi individuālie gadījumi, uz kuriem atsaucas Komisija, — pat, ja tos uztver kā pierādītus — tomēr ir nepietiekama procentuāla daļa, ņemot vērā to, kādas prasības Tiesas judikatūrā ir izvirzītas, lai pierādītu nemainīgas un vispārējas administratīvas prakses esamību, kas būtu kvalificējama kā pienākumu neizpilde.

52 Komisija arī pārmet Grieķijas tiesu iestādēm, ka tās ir legalizējušas administratīvo praksi, šajā sakarā nenorādot nekādus loģiskus apstākļus. Savukārt, ja Komisijas nodoms ir pierādīt pienākumu neizpildi tiesu prakses dēļ, tad tik tiešām un vēl jo vairāk ir jāpiemēro Tiesas noteiktie un šī sprieduma 50. punktā minētie kritēriji.

53 Šajā gadījumā ir jāatzīst, ka Tiesas noteiktie kritēriji nav izpildīti.

54 Ir arī jānorāda, ka Tiesa ir ņēmusi vērā rīcības brīvību, kas ir piešķirta kompetentajām valsts iestādēm šajā visai jūtīgajā jomā, kas skar valstu pilnvaras finanšu jomā, nospriežot, ka šīm iestādēm direktīvas 10. panta 2. punktā paredzētais pienākums sadarboties nenozīmē to, ka tām ir jāapspriežas katrā konkrētā gadījumā, jo tad šīs direktīvas piemērošana būtu visai apgrūtinoša (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Louloudakis*, 59. punkts un tajā minētā judikatūra).

55 Visbeidzot, Komisija pārmet Grieķijas iestādēm, ka tās ieinteresētajām personām ir pieprasījušas iesniegt pārliecinošus pierādījumus par pastāvīgas dzīvesvietas atrašanās vietas nodibināšanu un noteikušas pretēju pierādīšanas pienākumu, lai gan šī pierādīšanas [nasta] parasti ir valsts iestādēm. Pietiek vien šajā sakarā norādīt, ka saskaņā ar direktīvas 7. panta 2. un 3. punktu pierādījums par pastāvīgu dzīvesvietu principā ir jāiesniedz ieinteresētajām privātpersonām. Savukārt kompetentajām valsts iestādēm ir iespēja veikt īpašas pārbaudes un šaubu gadījumā tās var pieprasīt jebkādu informāciju vai papildu pierādījumus.

56 Tādējādi otrā iebilduma pirmā daļa nav pieņemama.

Par sankciju nesamērīgo raksturu

Lietas dalībnieku argumenti

57 Komisija atsaucas uz Grieķijas tiesiskajā regulējumā paredzētajām sankcijām gadījumos, kad kompetentās iestādes konstatē, ka Grieķijā esošā transportlīdzekļa ar citas dalībvalsts reģistrācijas numura zīmi īpašnieka pastāvīgā dzīvesvieta ir Grieķijā. Saskaņā ar apskatāmajā periodā spēkā esošo valsts tiesisko regulējumu runa ir par kontrabandu, šajā sakarā paredzot tādas sankcijas kā transportlīdzekļa īpašnieka brīvības atņemšana un transportlīdzekļa konfiskācija, kā arī tādas administratīva rakstura sankcijas kā naudas sodi. Turklāt ieinteresētajai personai ir jāsamaksā reģistrācijas nodeva par galīgu transportlīdzekļa ievešanu, ja vien persona neapliecina, ka tā šo transportlīdzekli atkārtoti izvedīs no valsts teritorijas.

58 Komisija uzskata, ka šīs sankcijas kopā ar Grieķijas administratīvo iestāžu praksi attiecībā uz pastāvīgas dzīvesvietas atrašanās vietas noteikšanu un ieinteresētās personas iespējamās labticības neņemšanu vērā ir nesamērīgas. Tāpat prasība samaksāt reģistrācijas nodevu, lai gan tāda pati nodeva jau ir tikusi samaksāta citā dalībvalstī, ir pretrunā EKL 90. pantam.

59 Komisija domā, ka par nesamērīgām ir arī atzīstamas sankcijas, kas paredzētas par sešu mēnešu termiņa neievērošanu, kura laikā uz Kopienu transportlīdzekli attiecas režīms par [transportlīdzekļu] pagaidu ievešanu.

60 Grieķijas valdība atbild, ka tiktāl, ciktāl direktīvā nav paredzētas sankcijas par iespējamo Kopienu transportlīdzekļu pagaidu ievešanas noteikumu pārkāpumu, dalībvalstīm ir jāpieņem noteikumi, ko tās uzskata par nepieciešamiem, lai apkarotu izvairīšanos no nodokļu maksāšanas.

61 Šajā gadījumā Komisijas pārmetumi attiecas uz piemērotajām sankcijām, ja personas ar pastāvīgu dzīvesvietu Grieķijā vada citā dalībvalstī reģistrētas automašīnas, kurām ir piemērojami noteikumi par [transportlīdzekļu] pagaidu ievešanu. Šādos gadījumos, ņemot vērā apstākli, ka Grieķijā reģistrācijas nodevas ir īpaši augstas, kas ir pamats tam, lai personas mēģinātu izvairīties no to maksāšanas, un, ņemot vērā virkni līdz šim konstatētu izvairīšanās no nodokļiem gadījumu, paredzētās sankcijas nav nesamērīgas salīdzinājumā ar sasniedzamo mērķi, kas ir izvairīšanās no nodokļu maksāšanas novēršana un izskaušana.

62 Visbeidzot, Grieķijas valdība norāda, ka piemērotās sankcijas, ja nav tikusi samaksāta reģistrācijas nodeva, attiecas gan uz vietējām, gan arī ievestajām lietām. Tādēļ būtībā nav iespējams apgalvot, ka ir pārkāpts EKL 90. pants.

Tiesas vērtējums

63 Vispirms ir jāatgādina, ka Komisijas otrā iebilduma otrā daļa (prasības pieteikuma 9.–12. lpp.) arī attiecas uz 2001. gada 22. novembra Likumā 2960/2001 par Muitas kodeksu (*FEK* A' 265) paredzētajām sankcijām, un šajā likumā ir ietverti Likuma 2682/1999 18. pantā paredzēto sankciju grozījumi. Savukārt Likums 2960/2001 tika pieņemts pēc 2000. gada 22. novembra argumentētajā atzinumā minētā sešu mēnešu termiņa beigām un tas nav EKL 226. pantā noteiktās

pirmstiesas procedūras priekšmets. Turklāt, pamatojoties uz lietas materiāliem, neliekas, ka ar šo jauno tiesisko regulējumu tā kopumā ir saglabāta sistēma, kas ieviesta ar apstrīdēto tiesisko regulējumu pirmstiesas procedūras laikā, ne arī, ka šo divu tiesisko regulējumu noteikumi būtībā būtu vienādi (šajā sakarā skat. 2006. gada 10. janvāra spriedumu lietā C-98/03 Komisija/Vācija, Krājums, I-53. lpp., 27. un 28. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

64 Saskaņā ar pastāvīgo Tiesas judikatūru Tiesa var pēc savas ierosmes pārbaudīt, vai EKL 226. pantā paredzētie nosacījumi prasības sakarā ar valsts pienākumu neizpildi celšanai ir izpildīti (skat. 2007. gada 1. februāra spriedumu lietā C-199/04 Komisija/Apvienotā Karaliste, Krājums, I-1221. lpp., 20. punkts un tajā minētā judikatūra).

65 Šajā sakarā Tiesa vienmēr ir izšķīrusi EKL 226. pantā minēto pirmstiesas un tiesas stadiju un ir nospriedusi, ka pirmstiesas procedūras mērķis ir Tiesas lietas izskatīšanas kontekstā ierobežot prāvas priekšmetu un nodrošināt, ka iespējamā tiesas procedūrā būs skaidri noteikts prāvas priekšmets (šajā sakarā skat. 2001. gada 15. februāra spriedumu lietā C-230/99 Komisija/Francija, *Recueil*, I-1169. lpp., 31. punkts; 2001. gada 13. decembra spriedumu lietā C-1/00 Komisija/Francija, *Recueil*, I-9989. lpp., 53. un 54. punkts; 2002. gada 10. decembra spriedumu lietā C-362/01 Komisija/Īrija, *Recueil*, I-11433. lpp., 17. un 18. punkts, un 2003. gada 5. jūnija spriedumu lietā C-145/01 Komisija/Itālija, *Recueil*, I-5581. lpp., 17. punkts).

66 Tāpat saskaņā ar pastāvīgo judikatūru prāvas priekšmetu, kas ierobežots pirmstiesas procedūras laikā, nevar paplašināt vai grozīt, izvirzot prasījumus prasības pieteikumā, tiesas procedūras laikā (skat. šajā sakarā 1998. gada 29. septembra spriedumu lietā C-191/95 Komisija/Vācija, *Recueil*, I-5449. lpp., 56. punkts; 1999. gada 9. novembra spriedumu lietā C-365/97 Komisija/Itālija, *Recueil*, I-7773. lpp., 25. punkts, un 2006. gada 5. oktobra spriedumu lietā C-105/02 Komisija/Vācija, Krājums, I-9659. lpp., 47. un 48. punkts). Visbeidzot, pienākumu neizpildes esamība ir jāvērtē atkarībā no situācijas dalībvalstī, kāda tā ir, beidzoties

argumentētajā atzinumā noteiktajam termiņam, un ka pēc tam sekojošās izmaiņas Tiesa nevar ņemt vērā (skat. 2007. gada 18. janvāra spriedumu lietā C-104/06 Komisija/Zviedrija, Krājums, I-671. lpp., 28. punkts).

67 Ja Tiesa savu kontroli piemēro dalībvalsts tiesiskajam regulējumam, kas nav pirmstiesas procedūras priekšmets un kas vienkāršošanas iemeslu dēļ, ko Komisija izvirzījusi mutvārdu procesa laikā, pirmo reizi ir minēts prasības pieteikumā ietvertajos prasījumos, tad EKL autoru 226. pantā iedibinātajai procedūrai nebūtu jēgas un tā rezultātā šī procedūra tiktu ļaunprātīgi izmantota. Šajā gadījumā Tiesas pārbaude tādējādi attiecas tikai uz attiecīgā tiesiskā regulējuma noteikumiem, kas bija spēkā pēc argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa beigām, un tiktāl, ciktāl tie pietiekami skaidri ir atspoguļoti prasības pieteikumā, lai varētu īstenot tiesas kontroli (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Apvienotā Karaliste, 21. punkts).

68 Pirmkārt, Komisijas pārmetumi par Likuma 2682/1999 18. panta A daļas 1. punktu, kurā ir paredzēts, ka, ja personai ar pastāvīgo dzīvesvietu Grieķijā īpašumā vai lietošanā ir citā dalībvalstī reģistrēts transportlīdzeklis, tad tas ir kvalificējams kā kontrabanda un ir piemērojams krimināls od s — transportlīdzekļa īpašnieka brīvības atņemšana un transportlīdzekļa konfiskācija.

69 Šajā sakarā ir jānorāda, ka apstrīdētajā tiesiskajā regulējumā ir paredzēti kriminālsodi par darbību, kas izpaužas kā muitas un finanšu noteikumu motorizēto transportlīdzekļu jomā neievērošana.

70 Attiecīgās sankcijas faktiski ir paredzētas gadījumiem, kuros personas ar pastāvīgo dzīvesvietu Grieķijā lieto citā dalībvalstī reģistrētus transportlīdzekļus, proti,

gadījumiem, kas neietilpst direktīvas piemērošanas jomā un kuru mērķis ir aizsargāt attiecīgās dalībvalsts finanšu intereses.

71 Valsts likumdevēja iecerētās sankcijas par darbību ir saistītas ar ekonomisko un sociālo situāciju attiecīgajā dalībvalstī un šajā gadījumā īpašu situāciju, kas attiecas uz nodevu piemērošanu motorizētiem transportlīdzekļiem. Šajā sakarā ir skaidrs, ka Grieķijā [transportlīdzekļu] reģistrācijas nodevas ir ļoti augstas, kas ir pamats tam, lai personas, kas Grieķijā pārvietojas ar citās dalībvalstī reģistrētiem transportlīdzekļiem, fiktīvi mēģinātu tajā radīt kādu saiti. Neizbēgama krimināl vajāšanas un prevencijas nepieciešamība, kā arī attiecīgās dalībvalsts finansiālo interešu aizsardzība pamato to, ka tā ir paredzējusi piemērotas sankcijas (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Louloudakis*, 70. punkts).

72 Par pienākumu neizpildi vien neliecina tikai vienkāršs fakts, ka abstraktā valsts tiesību normā kā noziedzīgs nodarījums ir kvalificēta darbība, kas izpaužas kā piemērojamo muitas un finanšu noteikumu neievērošana. No iepriekš minētā sprieduma lietā *Louloudakis* 69.–70. punkta izriet, ka Tiesa uzskatīja, ka neizbēgama krimināl vajāšanas un prevencijas nepieciešamība var pamatot to, ka dalībvalsts paredz noteiktas stingrības pakāpes sankcijas, taču nevar izslēgt, ka noteiktos apstākļos tās var izrādīties nesamērīgas. Tādēļ jautājums par to, vai piemērojamās sankcijas ir vai nav samērīgas, ir jāizvērtē, ņemot vērā šajā gadījumā faktiski piemērotās sankcijas. Savukārt šī sprieduma 48. punktā minēto gadījumu vērtējums nav pamats secinājumam, ka faktiski piemērotās sankcijas tik tiešām bija nesamērīgas un ka Komisija nav sniegusi citu informāciju, kas ļautu izdarīt citādu secinājumu.

73 Tādēļ šie pārmetumi nav pamatoti.

74 Otrkārt, Komisija uzsver, ka Likuma 2682/1999 18. panta A daļas 1. punktā minētajos gadījumos kriminālvajāšana netiek uzsākta, ja attiecīgās personas samaksā nodevu un atsakās izmantot valsts tiesībās paredzētos tiesiskās aizsardzības līdzekļus saistībā ar [administratīvā] akta par minētās nodevas piemērošanu apstrīdēšanu.

75 Šajā sakarā ir jāmin, ka ar direktīvu ar dažiem nosacījumiem pilsoņiem ar pastāvīgo dzīvesvietu dalībvalstī tiek piešķirtas tiesības zināmu laiku pārvietoties ar ceļojuma transportlīdzekli, uz kuru attiecas noteikumi par atbrīvojumu no nodokļa uz laiku, citās dalībvalstu teritorijās.

76 Savukārt saskaņā ar pastāvīgo judikatūru efektīvas tiesiskās aizsardzības princips ir vispārējs Kopienu tiesību pamatprincips un dalībvalstu tiesu iestādēm ir jānodrošina to tiesību tiesiskā aizsardzība, kuras attiecīgajām personām izriet no Kopienu tiesībām (šajā sakarā skat. 2007. gada 13. marta spriedumu lietā C-432/05 *Unibet*, Krājums, I-2271. lpp., 37. un 38. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra). Piemērojot šo principu, Tiesa atzina valsts tiesu kompetenci direktīvas piemērošanas nodrošināšanā un tiesību, kas attiecīgajām personām no tās izriet, aizsardzību, proti, saistībā ar pastāvīgas dzīvesvietas atrašanās vietu (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Louloudakis*, 57. un 70. punkts).

77 Ar apstrīdēto valsts tiesību normu attiecīgajām personām varētu būt liegta efektīva tiesību aizsardzība tiesā, kas paredzētas Kopienu tiesībās, tādējādi, lai izvairītos no kriminālvajāšanas, atsakoties no parasti valsts tiesībās paredzētajiem tiesību aizsardzības līdzekļiem. Tādēļ Komisijas pārmetumi šajā gadījumā nav pamatoti.

78 Treškārt, Komisija kritizē Likuma 2682/1999 18. panta A daļas 4. punkta d) apakšpunktā paredzētos naudas sodus, ja ir pārsniegts sešu mēnešu termiņš, kura laikā bija piešķirts attiecīgais atbrīvojums no nodokļa.

79 Šajā sakarā ir jāuzskata, ka sešu mēnešu termiņš, kura laikā tiek piešķirts atbrīvojums no nodokļa, ir pietiekami ilgs un ka Grieķijas valdība ir uzsvērusi — un to Komisija nav apšaubījusi —, atsevišķos gadījumos ar zināmiem nosacījumiem šis termiņš tiek atvieglots un pagarināts. Šī pati valdība, arī to nevienam neapstrīdot, arī norādīja, ka sešu mēnešu termiņā ierobežojumu strikti nevar kontrolēt, jo transportlīdzekļu ievešanas valsts teritorijā brīdis vairs netiek reģistrēts un šajā kontekstā tādēļ ir vajadzīga pastiprināta prevencija, ko pamato paredzētie naudas sodi kā piemērots atturošs līdzeklis. Apstrīdētie naudas sodi tādēļ nav nesamērīgi un nav Līgumā noteikto brīvību ierobežojums.

80 Ceturtkārt, ir jāmin, ka Likuma 2682/1999 18. panta A daļas 4. punkta f) apakšpunktā paredzētās sankcijas, ja transportlīdzekli, kam ir piemērots atbrīvojums no nodokļa, Grieķijas teritorijā vada persona, kas nav atbrīvojuma saņēmēja, nekādi neiekļaujas direktīvas piemērošanas jomā.

81 Tāpat arī iepriekš minētajā tiesību normā paredzētais gadījums, kad attiecīgo transportlīdzekli vada persona, kas nav [atbrīvojuma] saņēmēja, lai gan pārkāpuma izdarīšanas brīdī atbrīvojuma no nodokļa saņēmējs neatradās Grieķijas teritorijā, kā to, piektkārt, norāda Komisija, arī nekādi neiekļaujas direktīvas piemērošanas jomā.

82 Sestkārt, Komisijas pārmetumi attiecībā uz Likuma 2682/1999 18. panta C daļas 1. punktu, saskaņā ar kuru papildu naudas soda piemērošanai transportlīdzekļi uz laiku tiek konfiscēti un tie tiek izsniegti pēc visu naudas sodu samaksas un citu iespējamo nodokļu samaksas.

83 Ar šo pasākumu [atbrīvojuma] saņēmējam tiek liegts savu transportlīdzekli izmantot laikā, kas var būt ļoti garš, proti, ja piemērotie naudas sodi var tikt apstrīdēti tiesas ceļā. Taču Tiesa jau ir vērsusi uzmanību uz lomu, kāda ir tiesībām vadīt transportlīdzekli, attiecībā uz tiesībām, kas saistītas ar personu brīvu pārvietošanos (1996. gada 29. februāra spriedums lietā C-193/94 *Skanavi* un *Chryssanthakopoulos*, *Recueil*, I-929. lpp., 36. punkts). Šis pasākums ir nesamērīgs salīdzinājumā ar sasniedzamo mērķi, kas ir naudas sodu iekasēšana — mērķi, kuru varētu sasniegt ar līdzekļiem, kas ir saskanīgāki ar Kopienu tiesisko regulējumu, piemēram, drošības naudas ieviešana. Šie pārmetumi tādējādi ir pamatoti.

84 Turpretī nav pamatota kritika, ko Komisija, septītkārt, izvirza saistībā ar Likuma 2682/1999 10. panta 5. punktu, kurā paredzēts, ka pagaidu kārtībā ievesta transportlīdzekļa īpašnieks ar pastāvīgo dzīvesvietu Grieķijā var nemaksāt reģistrācijas nodevu, ja viņš savu transportlīdzekli atkārtoti izved no Grieķijas teritorijas. Ar šo pasākumu ieinteresētajai personai faktiski tiek piešķirta iespēja un pat priekšrocība, un tas nav pretrunā direktīvai.

85 Visbeidzot, Komisija norāda uz EKL 90. panta pārkāpumu. Šīs tiesību normas pirmajā daļā ir paredzēts aizliegums uzlikt citu dalībvalstu ražojumiem lielākus nodokļus nekā līdzīgiem vietējiem ražojumiem. Katrā ziņā Tiesa par saderīgu ar Kopienu noteikumiem atzina faktu, ka dalībvalsts, nosakot ieinteresētās personas pastāvīgas dzīvesvietas atrašanās vietu tās teritorijā, pieprasa samaksāt transportlīdzekļa reģistrācijas nodevu neatkarīgi no tā, vai līdzīga reģistrācijas nodeva jau ir tikusi samaksāta citā dalībvalstī (šajā sakarā skat. 2005. gada 16. jūnija spriedumu lietā C-138/04 Komisija/Dānija, Krājumā nav publicēts, 13. punkts un tajā minētā judikatūra).

86 Ar šī EKL 90. panta otro daļu dalībvalstīm tiek aizliegts piemērot citu dalībvalstu ražojumiem tādus nodokļus, kas netieši aizsargā vietējos ražojumus. Šajā sakarā ir jānorāda, ka, pamatojoties uz Tiesas judikatūrā iedibinātajiem kritērijiem (2007. gada

18. janvāra spriedums lietā C-313/05 *Brzeziński*, Krājums, I-513. lpp., 27. punkts un tajā minētā judikatūra), Komisija nav pierādījusi, ka ar apskatāmo tiesisko regulējumu netieši tiek aizsargāti vietējie ražojumi.

Par trešo iebildumu

Lietas dalībnieku argumenti

87 Trešais Komisijas iebildums attiecas uz 1988. gada 1. marta rīkojuma 12. panta 1. punkta d) apakšpunktu, kurā paredzēts, ka otrā pagaidu kārtībā Grieķijā ievestā transportlīdzekļa zādzības upuriem ir jāmaksā reģistrācijas nodeva. Komisija uzskata, ka ar šo tiesību normu ir ieviests vispārējas izvairīšanās no nodokļu maksāšanas pieņēmums tiktāl, ciktāl tajā ir prezumēts — šajā sakarā nepastāvot nekādiem pierādījumiem —, ka nozagtais transportlīdzeklis paliek Grieķijā. Komisija uzskata, ka gadījumi, kuros ir aizdomas par izvairīšanos nodokļu maksāšanas, ir jāizvērtē katrs atsevišķi. Apstrīdētais pasākums esot nesamērīgs salīdzinājumā ar sasniedzamo mērķi, proti, apkarot izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, un ar to pretēji EKL 90. pantam netieši tiek diskriminēti citā dalībvalstī reģistrēti transportlīdzekļi.

88 Grieķijas valdība atbild, ka Kopienu tiesībās ražojumu, uz kuriem attiecas atbrīvojuma no nodokļiem režīms un par tiem nav samaksāti nodokļi, zādzības gadījumā nav paredzēts nekāds atbrīvojums. Šajā sakarā tā atsaucas uz 14. pantu Padomes 1992. gada 25. februāra Direktīvā 91/12/EEK par vispārēju režīmu akcīzes precēm un par šādu preču glabāšanu, apriti un uzraudzību (OV L 76, 1. lpp.),

saskaņā ar ko tādu zaudējumu gadījumā, kas radušies nodokļu atlikšanas režīmā, nodokļi nav jāmaksā tikai tad, ja zaudējumi ir uzskatāmi par negadījuma vai nepārvaramas varas izraisītiem un attiecīgās dalībvalsts apstiprinātas iestādes var pārbaudīt, ka [lietas] ir pazudušas bez pēdām. Visos citos gadījumos, proti, zādzību gadījumā, nodoklis ir jāmaksā.

89 Šajā gadījumā, ja transportlīdzeklis ir nozagts, tad tas nav nozudis bez pēdām, bet to lieto cita persona. Tādējādi ir jāmaksā reģistrācijas nodeva. Turklāt direktīvā nav paredzēts nekāds pastāvīgs atbrīvojums zādzības dēļ.

90 Grieķijas valdība, visbeidzot, norāda, ka, pirmkārt, apstāklis, ka [transportlīdzekļa] reģistrācijas nodeva ir jāmaksā tikai tad, ja tā pati privātpersona ir otra transportlīdzekļa, kuram tiek piemērots pagaidu nodokļa atbrīvojums, zādzības upuris un nevis pirmā transportlīdzekļa zādzības upuris, ir pretimnākšana attiecībā pret upuri un, otrkārt, ka zādzība ir pamats augstam riskam, lai to paredzētu apdrošināšanas kompānijas un nevis valsts vara.

Tiesas vērtējums

91 Ir jānorāda, ka ar direktīvu ar zināmiem nosacījumiem ir izvirzīta prasība dalībvalstīm paredzēt skaidri ierobežotā laika periodā nodokļu atbrīvojumus pagaidu lietošanā esošam transportlīdzeklim, kas reģistrēts citā dalībvalstī un kuru ievedusi privātpersona ar pastāvīgu dzīvesvietu arī citā un nevis attiecīgajā valstī.

92 Šī atbrīvojuma piešķiršana ir atkarīga no direktīvas 3. panta a) un b) punktā minētā nosacījuma — neparedzot nekādas alternatīvas —, ka šī atbrīvojuma saņēmējs transportlīdzekli, uz kuru šis atbrīvojums attiecas, izmantos tikai privātām vajadzībām un to dalībvalstī nevar atsavināt, iznomāt vai patapināt šās valsts rezidentiem. Tā ar direktīvu tiek uzsvērta ciešā saikne starp pagaidu atbrīvojumu saņemošo privātpersonu un transportlīdzekli, uz ko tā attiecas.

93 Transportlīdzekļa, uz ko attiecas atbrīvojums, zādzība un sekas, ko šāda zādzība rada, direktīvā nav noregulētas.

94 Katrā ziņā direktīvā nav nekādu norāžu, ar ko varētu pamatot secinājumu, ka ar tās palīdzību ir bijusi vēlme noregulēt atbrīvojumu un tādējādi ierobežot dalībvalstu suverenitāti nodokļu jautājumos gadījumos, kad saikne starp [atbrīvojuma no nodokļa] saņēmēju un transportlīdzekli, uz ko tas attiecas, ir zudusi, proti, zādzības gadījumā, kurā pastāv liela varbūtība, ka transportlīdzeklis turpina pārvietoties pa attiecīgās dalībvalsts teritoriju, ko vada persona, kurai salīdzinājumā ar [atbrīvojuma no nodokļa] saņēmēju nav nekādas saistības. Šāds gadījums direktīvā nav paredzēts un tas ir jānoregulē dalībvalstīm.

95 Šajos apstākļos un ņemot vērā faktu, ka Komisija nemin citas Kopienu tiesību normas, nav konstatējama pienākuma neizpilde.

96 Tādēļ apstrīdētais valsts pasākums, ņemot vērā šī sprieduma 85. un 86. punktā minētos Tiesas izvērstos secinājumus, nav pretrunā EKL 90. pantam.

97 Visu iepriekš minēto apsvērumu kontekstā ir jāatzīst, ka, paredzot:

— Likuma 2682/1999 18. panta A daļas 1. punktā attiecībā uz gadījumu, ja personai ar pastāvīgo dzīvesvietu Grieķijā īpašumā vai lietošanā ir citā dalībvalstī reģistrēts transportlīdzeklis, par ko parasti tiktu uzsākta kriminālvajāšana, tā tomēr netiek uzsākta, ja attiecīgā persona samaksā reģistrācijas nodevu un tajā pat laikā atsakās no tiesību aizsardzības līdzekļiem, kas paredzēti valsts tiesībās saistībā ar [administratīvā] akta par minētās nodevas piemērošanu apstrīdēšanu, un

— Likuma 2682/1999 18. panta C daļas 1. punktā attiecībā uz gadījumu, kad, piemērojot naudas sodus, uz laiku tiek arī konfiscēti transportlīdzekļi un tie tiek atdoti pēc naudas sodu un citu iespējamo nodokļu maksājumu veikšanas,

Grieķijas Republika nav izpildījusi pienākumus, kas tai uzlikti saskaņā ar direktīvu.

98 Pārējā daļā prasību noraidīt.

Par tiesāšanās izdevumiem

99 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums nav labvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas

dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Saskaņā ar tā paša panta 3. punkta pirmo daļu, ja abiem lietas dalībniekiem spiedums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs vai ja pastāv izņēmuma apstākļi, Tiesa var nolemt, ka tiesāšanās izdevumi ir jāsadala vai ka lietas dalībnieki sedz savus izdevumus paši. Tā kā Grieķijas Republikai un Komisijai spriedums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs, katra no tām sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

1) paredzot:

— **Likuma 2682/1999 18. panta A daļas 1. punktā attiecībā uz gadījumu, ja personai ar pastāvīgo dzīvesvietu Grieķijā īpašumā vai lietošanā ir citā dalībvalstī reģistrēts transportlīdzeklis, par ko parasti tiktu uzsākta kriminālvajāšana, tā tomēr netiek uzsākta, ja attiecīgā persona samaksā reģistrācijas nodevu un tajā pat laikā atsakās no tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, kas paredzēti valsts tiesībās saistībā ar [administratīvā] akta par minētās nodevas piemērošanu apstrīdēšanu, un**

— **tā paša likuma 18. panta C daļas 1. punktā attiecībā uz gadījumu, kad, piemērojot sankcijas, uz laiku tiek arī konfiscēti transportlīdzekļi un tie tiek atdoti pēc naudas sodu un citu iespējamo nodokļu maksājumu veikšanas,**

Grieķijas Republika nav izpildījusi pienākumus, kas tai uzlikti saskaņā Padomes 1983. gada 28. marta Direktīvu 83/182/EEK par nodokļu atbrīvojumiem, ko Kopienā piemēro dažu transportlīdzekļu pagaidu ievešanai no vienas dalībvalsts citā;

2) pārējā daļā prasību noraidīt;

3) Eiropas Kopienu Komisija un Grieķijas Republika sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

[Paraksti]